

W16.21.0218/II

Regels ten behoeve van de verwerking persoonsgegevens in het kader van de coördinatie en analyse op het terrein van terrorismebestrijding en bescherming van de nationale veiligheid in verband met het verhogen van de weerbaarheid van de samenleving (Wet verwerking persoonsgegevens coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is regels te stellen ten aanzien van de verwerking van gegevens, waaronder persoonsgegevens, ten behoeve van de coördinatie en analyse van terrorismebestrijding en bescherming van de nationale veiligheid in verband met het verhogen van de weerbaarheid van de samenleving en daarbij de nodige waarborgen op te nemen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1. Definitie

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- Onze Minister: Onze Minister van Justitie en Veiligheid.

Artikel 2. Reikwijdte en doelstellingen

1. Deze wet is van toepassing op de verwerking van gegevens, waaronder persoonsgegevens, door Onze Minister in het kader van het verhogen van de weerbaarheid ten aanzien van terrorismebestrijding en de bescherming van de nationale veiligheid, door het versterken van de weerbaarheid van de samenleving, het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting en het beschermen van vitale belangen van de samenleving.
2. Deze wet is niet van toepassing op de gegevensverwerking die Onze Minister verricht op grond van andere wetten.

Artikel 3. Taken

Onze Minister heeft in verband met de in artikel 2, eerste lid, genoemde doelen in het kader van het verhogen van de weerbaarheid van vitale belangen van de samenleving tot taak:

- a. het onverminderd de taken en bevoegdheden van betrokken overheidsorganisaties op grond van de op hen toepasselijke wet- en regelgeving zorgdragen voor de coördinatie van de samenhang en effectiviteit van het beleid en de door de betrokken overheidsorganisaties te nemen maatregelen, door:
  - het bevorderen van de samenwerking tussen betrokken overheidsorganisaties en;
  - het bevorderen van de informatiedeling tussen betrokkenoverheidsorganisaties indien dit noodzakelijk is naar aanleiding van een concrete gebeurtenis en deze organisaties mogelijk een taak of een bevoegdheid hebben ten aanzien van deze gebeurtenis;
  - het evalueren van het beleid, met name naar aanleiding van de concrete toepassing van het beleid en genomen maatregelen in de praktijk en, indien de evaluatie daartoe aanleiding geeft, het op basis daarvan in samenwerking met betrokken overheidsorganisaties ontwikkelen van voorstellen voor verbetering.

- b. Het signaleren, analyseren en duiden van trends en fenomenen op het gebied van terrorisme en andere dreigingen en risico's voor de nationale veiligheid in het kader van het verhogen van de weerbaarheid van de samenleving.

Artikel 4. Gegevensverwerking

1. Onze Minister kan ten behoeve van de in artikel 3, onderdelen a en b, bedoelde taken gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerken, voor zover dit noodzakelijk is in verband met de in artikel 3, onderdelen a en b, bedoelde taken, onder de in dit artikel opgenomen voorwaarden.
2. Onze Minister kan ten behoeve van de in artikel 3, onderdeel a, bedoelde taak, gegevens, waaronder persoonsgegevens, verstrekken aan de in artikel 5, aanhef, bedoelde verwerkingsverantwoordelijken. Onze Minister verstrekt persoonsgegevens gepseudonimiseerd, tenzij dit vanwege de doeleinden van de verwerking niet mogelijk is.
3. Onze Minister kan voor zover dit noodzakelijk is in verband met de in artikel 3, onderdeel b, bedoelde taken gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerken:
  - a. afkomstig uit publiek toegankelijke bronnen; en
  - b. ontvangen op grond van artikel 5.
4. De verwerking van gegevens op grond van het derde lid, onderdeel a, mag niet gericht zijn op het verkrijgen van een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van het persoonlijk leven van een betrokkene. Onze Minister doet melding aan de Autoriteit persoonsgegevens, indien blijkt dat door toepassing van de bevoegdheid op grond van het derde lid, onderdeel a, een min of meer volledig beeld is ontstaan van bepaalde aspecten van het persoonlijk leven van een betrokkene.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot te nemen technische, personele en organisatorische maatregelen, waaronder regels over functiescheiding, autorisatie voor het gebruik van bepaalde systemen, opslag en periodieke monitoring.
6. Persoonsgegevens worden vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor de taken als bedoeld in artikel 3, in ieder geval uiterlijk 5 jaar na de laatste verwerking.

Artikel 5. Gegevensverstrekking door overheidsorganisaties

Voor zover dit noodzakelijk is met het oog op de in artikel 3, onderdeel a, bedoelde taken, kunnen de verwerkingsverantwoordelijken voor de gegevens die worden verwerkt in verband met de onderstaande taken en bevoegdheden, deze gegevens, waaronder persoonsgegevens, verstrekken aan Onze Minister:

- a. de taken en bevoegdheden van Onze Minister van Buitenlandse Zaken:
  - op grond van artikel 2, punten 2 tot en met 5 van de Visumcode (verordening 810/2009/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot vaststelling van een gemeenschappelijke visumcode (PbEU 2009, L 243) en artikel 2, tweede lid, van de Rijkvisumwet, indien er sprake is van een mogelijk risico voor de openbare orde en binnenlandse veiligheid als bedoeld in de visumcode;
  - ten aanzien van het verrichten van consulaire bijstand;
  - op grond van de bij of krachtens de Sanctiewet 1977 gestelde regels;
- b. de taken en bevoegdheden van de burgemeester op het terrein van de openbare orde op grond van artikel 172 van de Gemeentewet;
- c. de taken en bevoegdheden die de Raad voor de Kinderbescherming uitoefent namens Onze Minister op grond van artikel 238 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
- d. de taken en bevoegdheden van de reclassering bij of krachtens het Wetboek van Strafvordering;
- e. de taken en bevoegdheden van Onze Minister op grond van:
  - artikel 37ab van de Luchtvaartwet;
  - artikel 23 en 23b van de Paspoortwet;
  - artikel 14 van de Rijkswet op het Nederlanderschap;
  - de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding;

- de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen;
- f. andere taken en bevoegdheden indien de betreffende wetgeving in de verstrekking voorziet met inachtneming van die wetgeving.

Artikel 6. Gegevensverstrekking door Onze Minister

1. Onze Minister kan het resultaat van een in artikel 3, onderdeel b, bedoelde analyse verstrekken aan:
  - a. de burgemeester in verband met zijn taken op het terrein van de handhaving van de openbare orde op grond van de Gemeentewet;
  - b. de politie in verband met zijn taken op grond van artikel 3 van de Politiewet 2012;
  - c. de Koninklijke Marechaussee in verband met zijn taken op grond van artikel 4 van de Politiewet 2012;
  - d. het Openbaar Ministerie in verband met zijn taken op grond van artikel 124 van de Wet op de rechterlijke organisatie;
  - e. de AIVD en de MIVD in verband met hun taken op grond van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017;
  - f. de minister die het aangaat, indien deze verstrekking in verband met de bij of krachtens de wet aan de betreffende minister opgedragen taken van belang kan zijn met het oog op de doelstellingen bedoeld in artikel 2, eerste lid.
2. Indien de in het eerste lid bedoelde verstrekking persoonsgegevens, bevat, worden deze gepseudonimiseerd verstrekt, tenzij dit vanwege de doeleinden van de verwerking niet mogelijk is.

Artikel 7. Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard

1. Gelet op artikel 9, tweede lid, onderdeel g, van de Algemene verordening gegevensbescherming, is het verbod om bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming te verwerken niet van toepassing, indien de verwerking geschiedt door Onze Minister, voor zover de verwerking van deze gegevens onvermijdelijk is voor de uitoefening van zijn taken op grond van deze wet en uitsluitend in aanvulling op de verwerking van andere gegevens op grond van deze wet en deze gegevens afdoende beveiligd zijn.
2. Gelet op artikel 10 van de Algemene verordening gegevensbescherming kan Onze Minister persoonsgegevens van strafrechtelijke aard als bedoeld in paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming verwerken, indien de verwerking onvermijdelijk is voor de uitoefening van zijn taken op grond van deze wet en uitsluitend in aanvulling op de verwerking van andere gegevens op grond van deze wet en deze gegevens afdoende beveiligd zijn.

Artikel 8. Rechten van betrokkenen

1. Onze Minister kan de verplichtingen en rechten als bedoeld in artikel 23, eerste lid, AVG, beperken indien dit noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, onderdelen a, c, d of i genoemde belangen.
2. Indien Onze Minister gebruik maakt van de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid, deelt hij dit voorzien van een dragende onderbouwing schriftelijk mee aan de betrokkene wiens rechten worden beperkt onder gelijktijdige toezending van een afschrift van deze mededeling met bijbehorende onderbouwing aan de Autoriteit persoonsgegevens.
3. In afwijking van het tweede lid, wordt geen mededeling gedaan aan de betrokkene indien dit afbreuk doet aan het doel van de beperking.

Artikel 9. Samenloop

Indien artikel II van de Wet van 24 april 2019 tot wijziging van de Luchtvaartwet en de Luchtvaartwet BES in verband met de uitvoering van Verordening (EG) nr. 300/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008 inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van de beveiliging van de burgerluchtvaart en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2320/2002 (Pb EU 2008, L 97/72) en enkele andere verordeningen op het gebied van de beveiliging van de burgerluchtvaart (Uitvoeringswet EG-verordening 300/2008) eerder in werking is getreden of treedt dan artikel 5 van deze wet, wordt in artikel 5, in alfabetische rangschikking ingevoegd:

- artikel 22c van de Luchtvaartwet BES;

Artikel 10. [inwerkingtreding]

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 11. [citeertitel]

Deze wet wordt aangehaald als: Wet verwerking persoonsgegevens coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie en Veiligheid,

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. Inleiding

Dit wetsvoorstel strekt er toe een aantal taken van de Minister van Justitie en Veiligheid (hierna: de Minister van JenV) op het terrein van de bestrijding van terrorisme en bescherming van de nationale veiligheid en de daarmee gepaard gaande verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens in verband met de verhoging van de weerbaarheid van de samenleving wettelijk te verankeren. De noodzaak hiertoe is bij brieven van 12 april 2021¹ en 21 mei 2021² toegelicht, waarbij tevens op 11 mei 2021 een technische briefing door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (hierna: NCTV) aan de Tweede Kamer heeft plaatsgevonden. Het betreft dan ook geen nieuwe activiteiten, de Minister van JenV verricht deze al geruime tijd. In de paragrafen hierna zal uitvoering worden ingegaan op de achtergrond van deze activiteiten en de redenen voor inrichting van de NCTV.

Ten aanzien van de taken op grond van onderhavig voorstel geldt dat voor de uitvoering van deze taken (bijzondere) persoonsgegevens worden verwerkt. Vanwege de inbreuk die deze verwerking vormt op de persoonlijke levenssfeer is in het voorstel een aantal aanvullende waarborgen opgenomen.

Van belang is de taken die in dit voorstel zijn opgenomen te onderscheiden van de taken die de Minister van JenV verricht op grond van andere wet- en regelgeving die eveneens verband houden met terrorismebestrijding en nationale veiligheid. Te wijzen valt onder meer op de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen op basis waarvan het Cybersecuritybeeld Nederland wordt gepubliceerd, de Rijkswet op het Nederlandschap op grond waarvan bijvoorbeeld het Nederlandschap van een persoon kan worden ingetrokken omdat hij onherroepelijk is veroordeeld voor een terroristisch misdrijf, maar bijvoorbeeld ook de taken op het terrein van bewaken en beveiligen van personen op grond waarvan dreigings- en risico-evaluaties worden opgesteld met het oog op het bewaken en beveiligen van daartoe aangewezen personen, objecten en diensten.

De verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens in verband de taken in onderhavig voorstel ziet echter op enerzijds het coördineren van de (uitvoering van) het beleid en de daarbij te nemen maatregelen op het terrein van terrorismebestrijding en nationale veiligheid en anderzijds de taak om zogeheten fenomeenanalyses te maken en te delen met de daartoe geautoriseerde partijen. Beide taken vinden plaats in het kader van het verhogen van de weerbaarheid van de vitale belangen van de samenleving.

Deze taken, alsmede de (bijzondere) persoonsgegevens die op grond daarvan kunnen worden verwerkt en de aanvullende waarborgen die vanwege deze verwerking zijn opgenomen worden verderop in deze toelichting uitvoerig besproken.

---

¹ Brief van de Minister van Justitie en Veiligheid van 12 april 2021 (Verbetering juridische grondslag verwerking persoonsgegevens NCTV, Kamerstukken II 2020/21, 32761, nr. 180).

² Brief van de Minister van Justitie en Veiligheid van 21 mei 2021 (Reactie op verzoek van het lid Kuzu, gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 13 april 2021, over de werkwijze van de NCTV, Kamerstukken II 2020/21, 30821, nr. 131).

2. Inhoud van het voorstel

2.1 Aanleiding

Het beantwoorden van de vraag naar de noodzaak om de taken die in onderhavig voorstel zijn opgenomen te verrichten en te beleggen bij de Minister van JenV, kan niet zonder terug te gaan in de ontstaansgeschiedenis van de NCTV. De redenen die destijds hebben geleid tot de inrichting van de toenmalige Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (hierna: NCTb) zijn namelijk nog immer actueel.

Na de aanslagen van 11 september 2001 in de Verenigde Staten kwam het toenmalige kabinet met een actieplan terrorismebestrijding en veiligheid tot stand waarbij werd gewezen op het feit dat de aanslagen gevolgen hadden voor een breed scala aan beleidsterreinen.³ De daaropvolgende notitie «terrorismen en de bescherming van de samenleving» zette in op drie doeleinden, namelijk het voorkomen van aanslagen, het treffen van de juiste bewakings- en beveiligingsmaatregelen en maatregelen betreffende de aanpak van de voedingsbodem voor terrorisme. Daarbij werd gewezen op de behoefte aan coördinatie vanwege de verschillende disciplines die betrokken zijn en de afwezigheid van deze coördinatie tot dan toe.⁴ De Minister van Justitie was verantwoordelijk voor de coördinatie van de bestrijding van terrorisme, waarbij gelet op het grote belang van een gezamenlijke en gecoördineerde aanpak deze nauw overleg ging voeren met de meest betrokken overige ministers, in het bijzonder met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK). Herschikking van bevoegdheden of verantwoordelijkheden was niet aan de orde, maar voor de ondersteuning van de coördinatie werd een Gezamenlijk Comité Terrorismebestrijding (GCT) ingericht die de coördinerende minister ging bijstaan en waarin betrokken overheidsdiensten werden vertegenwoordigd.

Tweeënhalf jaar na de aanslagen in de Verenigde Staten volgden de aanslagen in Madrid. Met deze aanslagen moest onder ogen worden gezien dat terroristen zich niet meer primair toeleggen op het ontwrichten van de economie en infrastructuur, maar op het maken van zoveel mogelijk slachtoffers. Het kabinet kondigde aan dat vanwege deze verschuiving naar dergelijke doelen niet alleen kon worden volstaan met de bescherming van de vitale infrastructuur, maar dat mogelijke 'soft targets' in kaart moesten worden gebracht alsmede de eventuele categorisering daarvan en de mogelijke te nemen maatregelen. Tevens werd de invoering van een landelijk geldend alerteringssysteem aangekondigd.⁵ Met de aanstelling van een coördinator terrorismebestrijding werd de werkwijze en organisatie bij de bestrijding en het voorkomen van terroristische aanslagen doorgelicht. Op basis van zijn bevindingen besloot het kabinet tot een doeltreffender aanpak en opzet van deze werkwijze en organisatie, zoals uiteengezet in de brief van de minister van Justitie en BZK van 10 september 2004 aan de Kamer.⁶ In Nederland waren ongeveer twintig instituties beleidsmatig dan wel operationeel betrokken bij de bestrijding van terrorisme. Bovendien waren er een aantal coördinatiekaders en mechanismen betrokken die niet geëigend waren om als kader te dienen voor de noodzakelijke samenwerking bij de bestrijding van terrorisme. Verzekerd moest worden dat voortaan vanuit één concept met een duidelijke regie en met de nodige bevoegdheden gewerkt zou worden. "Ieders inzet en expertise moet zodanig gebruikt kunnen worden dat het resultaat «meer is dan de som der delen»."

Vanwege de bovengenoemde versnippering en het gebrek aan regie op het terrein van terrorismebestrijding werd de NCTb organisatorisch ingericht. De NCTb kreeg tot taak de samenwerking op het gebied van terrorismebestrijding te verbeteren. Voor deze oplossing werd gekozen omdat het samenvoegen van diensten of bevoegdheden maar in beperkte mate een oplossing zou kunnen bieden voor het bovengenoemde vraagstuk van versnippering:

"De meeste instanties die betrokken zijn bij het voorkomen en bestrijden van terrorisme, zijn dat in het kader van een veel bredere functie en taak. Het gaat daarbij om de politie, het OM, de IND,

³ Brief van 5 oktober 2001 van de Minister-President, minister van Algemene Zaken en de Ministers van Justitie, BZK, Financiën en Defensie (Kamerstukken II 2001/02, 27925, nr, 10)

⁴ Brief van de Minister van Justitie van 24 juni 2003 (Kamerstukken II 2002/03, 27925, nr, 94)

⁵ Brief van de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 31 maart 2004 (Kamerstukken II, 2003/04, 27925, nr, 123)

⁶ Brief van de Ministers van Justitie en BZK van 10 september 2004 (Kamerstukken II, 2003/04, 29754, nr. 1)

andere opsporings- of uitvoerende diensten (MOT, FIOD, enz.). Bij geen van die instanties zal terrorismebestrijding ooit het leeuwendeel van hun werkzaamheden omvatten en zelfs bij diensten waar dit op dit moment wel het geval is, zoals bij de AIVD, beperkt hun functioneren en hoofdtaak zich daartoe niet. De meeste van de betrokken diensten ontlenen hun waarde bij de terrorismebestrijding aan het feit dat de werkzaamheden in dat verband onderdeel vormen van een bredere taak; zonder die taak zouden zij geen functie hebben op dit terrein. Zo vormt het concentreren van de personen die belast zijn met de informatieverzameling bij de AIVD, MIVD, Kmar, politie en andere informatiediensten binnen één dienst, geen oplossing want dan wordt het contact verloren met de moederorganisaties. Voor de bevoegdheden die moeten worden ingezet bij de bestrijding van terrorisme geldt in beginsel hetzelfde."

Voor een doeltreffende aanpak van terrorismebestrijding werd een gemeenschappelijk beleidskader en een centrale organisatie dan ook wezenlijk bevonden. Voor de voorbereiding van de formulering van een gemeenschappelijk beleidskader was van belang dat meerdere departementen betrokken waren waarbij voortdurend onderlinge afstemming nodig was. Om die reden werd de NCTb verantwoordelijk voor de voorbereiding van het algemene beleid op het gebied van terrorismebestrijding, onder de verantwoordelijkheid van de coördinerend minister voor terrorismebestrijding – de minister van Justitie – en de minister van BZK. Om de samenhang te verzekeren bij de voorbereiding van maatregelen ter voorkoming van een terroristische aanslag werden andere werkzaamheden op het terrein van terrorismebestrijding, zoals op het terrein van de beveiliging van de burgerluchtvaart en taken op het terrein van bewaken en beveiligen, bij de NCTb ondergebracht. Omdat er een groot aantal beleidsterreinen is dat niet rechtstreeks ziet op terrorismebestrijding, maar wel in een meer of minder ver verwijderd verband gerelateerd is aan terrorismebestrijding, en deze beleidsterreinen doorgaans ook bij andere departementen dan de toenmalige ministeries van Justitie en BZK waren ondergebracht, werd het wenselijk geacht om de samenhang en voortgang van deze werkzaamheden te bewaken middels een regierol voor de NCTb. Het geheel plaatsen van deze werkzaamheden onder de verantwoordelijkheid van de NCTb werd niet noodzakelijk en dan ook onwenselijk geacht om deze doelen te bereiken.

Ten aanzien van het combineren, analyseren, veredelen en gebruiken van informatie werd opgemerkt dat er een andere organisatie nodig was. Er werd gewezen op het feit dat informatie de belangrijkste «grondstof» is voor terrorismebestrijding:

"Daarbij gaat het in de regel niet om concrete aanwijzingen, maar om het verzamelen van gegevens uit een groot aantal bronnen of om het zoeken van patronen, verschillen of opvallende onregelmatigheden in gegevensverzamelingen. Dit geschiedt door een aantal verschillende, al dan niet daarvoor gespecialiseerde diensten.

De resultaten van de werkzaamheden van deze diensten worden op verschillende wijzen gebruikt. In de eerste plaats leveren ze direct input voor beleidsbeslissingen of voor de opsporing en vervolging van personen. Daarbij moeten ze eventueel gecombineerd worden met informatie afkomstig van andere diensten of uit andere bestuurlijke bronnen. Maar de resultaten van alle diensten tezamen moeten ook de input opleveren voor de informatie van de overheid op basis waarvan voortdurend een dreigingsbeeld voor Nederland verkregen kan worden. Een dreigingsanalyse wordt opgebouwd uit (onder meer) algemene trends en ontwikkelingen, dreigingsanalyses uit de EU, de speciale omstandigheden in eigen land en een analyse van de risicotargets. Op dit moment wordt nog niet voorzien in de voortdurende behoefte aan diverse dreigingsanalyses op elk gewenst moment.

De organisatie van deze onderscheiden functies moet verschillend zijn. Het verzamelen van informatie, het bewerken en analyseren daarvan ten behoeve van de signalering van bepaalde voorvallen, de bewaking van personen of objecten, of de verkenning van mogelijke bijzondere ontwikkelingen, dient zoveel mogelijk binnen of tussen specifiek betrokken diensten te geschieden."

Daarbij werd opgemerkt dat het ontwikkelen en bijhouden van dreigingsanalyses en het bewaken van algemene ontwikkelingen, betrokkenheid vergt van zoveel mogelijk diensten en samenwerking op een zo hoog mogelijk niveau.

"Er bestaat daarom ook behoefte aan een centraal punt dat zich specialiseert in dreiginganalyses in de breedste zin des woords en voor verschillende doelgroepen en/of klanten. Als onderdeel van

de NCTb wordt daarom een expertise- en analysecentrum gevormd, waarin naast de AIVD (die voor haar inbreng tevens gebruik maakt van dreigingsanalyses van diensten in het buitenland) en de politie, ook de MIVD, de IND, de Kmar, de FIOD/ECD, de Douane en Buitenlandse Zaken en eventuele andere partners participeren. Het centrum bereidt adviezen voor met betrekking tot de algemene situatie op terrorismegebied. Dit betekent geen dubbeling van het werk dat bij de onderscheidende diensten wordt uitgevoerd, maar een aanvulling door samenvoeging en beleidsmatige doorvertaling van de aangeleverde informatie. Dit mede in relatie met eventueel te nemen maatregelen. Het centrum vervult daarnaast een afstemmingsfunctie naar alle betrokken organisaties. Het centrum zal ook de informatieverzameling ten behoeve van de nationaal coördinator bewaking en beveiliging verzekeren.”

Als voorbeelden van producten van het bovengenoemde kenniscentrum werden genoemd:

- integrale (regionale, nationale en internationale) dreigingsanalyses;
- analyses ten behoeve van het Nationaal Alerteringssysteem;
- analyses ten aanzien van Bewaking en Beveiliging;
- specifieke analyses op verzoek van bijvoorbeeld gemeenten (onder andere ten behoeve van evenementen of andere soft targets).

Onderstreept werd dat het niet de bedoeling was dat het centrum zich ook richt op persoonsgerichte aanpak en maatregelen jegens personen. Daarvoor was het samenwerkingsverband AIVD/KLPD/OM/IND in het leven is geroepen. Inmiddels is dit de CT-infobox geworden.

Voor wat betreft de organisatorische inbedding en positionering van de NCTb werd benadrukt dat de werkzaamheden onder de volledige ministeriële verantwoordelijkheid kwamen te vallen van de ministers van Justitie en van BZK conform hun onderscheiden ministeriële bevoegdheden.

De bovengenoemde noodzaak voor een gemeenschappelijk beleidskader, een centrale organisatie, regie op beleid en het combineren, analyseren, veredelen en gebruiken van informatie is nog altijd aanwezig. Deze taken staan in feite aan de basis van onderhavig voorstel, met dien verstande dat bedreigingen en risico's voor de nationale veiligheid niet alleen gelegen hoeven te zijn in terrorisme, wat ook tot uiting is gekomen bij de uitbreiding van taken bij de overgang van de NCTb naar de NCTV.

Zo zijn bijvoorbeeld ook extremisme en radicalisering van belang in verband met de mogelijke dreigingen die daaruit kunnen ontstaan voor de nationale veiligheid. De aanpak van terrorisme ziet dan ook op het volledige spectrum van verwerven tot vervolgen waarbij verschillende partijen, verschillende rollen en verantwoordelijkheden hebben.⁷

De bestrijding van terrorisme houdt verband met de bescherming van de nationale veiligheid en kan om die reden daar niet los van worden gezien. Nationale veiligheid is een dynamisch en veelzijdig begrip, zoals ook verwoord in de Nationale Veiligheid Strategie 2019.⁸ Dit begrip bestaat in feite uit meerdere componenten die onderdeel uitmaken van de nationale veiligheid, bijvoorbeeld fysieke veiligheid van personen en gebouwen, maar ook sociale en politieke stabiliteit of economische veiligheid. Deze componenten betreffen vitale belangen van de samenleving, waarvoor geldt dat er verschillende overheidsinstanties kunnen zijn die een rol of verantwoordelijkheid hebben voor een specifiek aspect. Ten algemene geldt dat op het terrein van de nationale veiligheid de Algemene Inlichtingen- en veiligheidsdienst (hierna: AIVD) op grond van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 (Wiv 2017) de belangrijkste speler is in het vroegtijdig onderkennen van dreigingen voor de nationale veiligheid. Het begrip nationale veiligheid in de Wiv 2017 is ontleend aan het EVRM. De contouren van de reikwijdte van het begrip zijn nader uitgewerkt in jurisprudentie van het EHRM. De AIVD verricht op grond van de Wiv 2017 onderzoek naar personen en organisaties en beschikt om die reden over wettelijk geregelde bevoegdheden. De taken van de Minister van JenV op grond van onderhavig voorstel die thans worden uitgevoerd door de NCTV moeten dan ook nadrukkelijk worden onderscheiden van de taken van de AIVD.

⁷ Zie in dit kader bijvoorbeeld de brief van de minister van Justitie en Veiligheid van 24 november 2017 inzake de notitie «Integrale aanpak terrorisme», Kamerstukken II, 2017/18, 29754, nr. 436)

⁸ Nationale Veiligheid Strategie 2019, bijlage bij brief van de Minister van Justitie en veiligheid namens het kabinet van 7 juni 2019 (Kamerstukken II 2018/19, 30 821, nr. 81 en bijlage).

De taken die in onderhavig voorstel zijn opgenomen richten zich op het versterken van de weerbaarheid van de vitale belangen van de samenleving, dat wil zeggen het vermogen om dreigingen of risico's adequaat het hoofd te bieden.

Deze taken worden in de navolgende paragraaf nader toegelicht.

2.2. Taken

Onderhavig voorstel bevat een tweetal taken, waarvan wordt voorgesteld deze wettelijk vast te leggen, met name omdat het voor de uitvoering van deze taken noodzakelijk is om persoonsgegevens te verwerken.

De verwerking van gegevens, waaronder (bijzondere) persoonsgegevens die in onderhavig voorstel zijn opgenomen worden verricht in verband met het verhogen van de weerbaarheid ten aanzien van terrorismebestrijding en de bescherming van de nationale veiligheid, door het versterken van de weerbaarheid van de samenleving, het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting en het beschermen van vitale belangen van de samenleving. Deze doelomschrijving is in artikel 2, eerste lid, opgenomen. De Minister van JenV doet geen onderzoek naar personen, maar verwerkt wel persoonsgegevens, voor zover dit noodzakelijk is ter uitvoering van de taken in bijgaand voorstel. Op de verwerking van persoonsgegevens en de waarborgen die om die reden in onderhavig voorstel zijn opgenomen zal in paragraaf 2.4 nader worden ingegaan.

Eerst zullen de voorgestelde taken worden beschreven ten behoeve waarvan de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt.

Coördinatie

Ten eerste codificeert onderhavig voorstel de rol die de Minister van JenV tot op heden heeft vervuld ten aanzien van het coördineren van het beleid en de te nemen maatregelen op het terrein van terrorismebestrijding en nationale veiligheid, teneinde de samenhang en effectiviteit hiervan te bevorderen, zoals ook aan bod kwam in paragraaf 2.1. Deze taak is in het voorgestelde artikel 3, onderdeel a, opgenomen. Deze coördinatie richt zich op het bevorderen van de samenwerking tussen betrokken overheidsorganisaties, het bevorderen van de informatiedeling tussen betrokken overheidsorganisaties en het zorgdragen voor de evaluatie van het beleid en de genomen maatregelen.

Er is geen sprake van het treden in taken en bevoegdheden van de betrokken overheidsorganisaties, maar zoals in paragraaf 2.1 beschreven kunnen op het terrein van terrorismebestrijding verschillende overheidsorganisaties betrokken zijn, die over het algemeen niet als kerntaak terrorismebestrijding hebben, maar bij de uitvoering van hun taken daar wel aan kunnen raken. Op grond van dit wetsvoorstel kan de NCTV een betrokken overheidsorganisatie wijzen op een specifiek probleem, maar het is aan de betrokken overheidsorganisatie om te bepalen of het zijn bevoegdheid wel of niet inzet.

Met name naar aanleiding van een concrete gebeurtenis omtrent een persoon waarbij van organisatie-overstijgende besluitvorming sprake is, kan het zo zijn dat meerdere overheidsorganisaties een taak of bevoegdheid hebben ten aanzien van een specifiek aspect van deze gebeurtenis. Dan kan coördinatie noodzakelijk zijn om deze organisatie-overstijgende besluitvorming te bevorderen. Samen met betrokken overheidsorganisaties zal vastgesteld moeten worden of alle noodzakelijke maatregelen in een bepaalde situatie getroffen worden en tevens moet de samenhang van interventies worden bewaakt teneinde als overheid effectief te kunnen zijn. Ook kan het voorkomen dat op basis van casuïstiek meer 'systeemvragen' worden gesteld om na te gaan of de aanpak voldoende robuust is binnen de interventiemogelijkheden die er zijn, dan wel verbeteringen in de aanpak of nieuwe maatregelen noodzakelijk zijn.

De taken en bevoegdheden van de betrokken overheidsorganisaties, zoals bijvoorbeeld politie of openbaar ministerie (hierna: OM), blijven volledig in stand. De NCTV zal dan ook nooit en te nimmer een overheidsorganisatie kunnen opdragen om op een bepaalde wijze gebruik te maken van een bevoegdheid. De coördinerende rol ziet uitsluitend op het samenbrengen van betrokkenen om de samenwerking te bevorderen en daarmee tevens de samenhang, effectiviteit

en efficiëntie in (de uitvoering van) het beleid te bevorderen. Daarbij kan het gelet op dit doel noodzakelijk zijn om persoonsgegevens uit te wisselen met betrokken overheidsorganisaties. Op deze gegevensverwerking zal in de paragraaf hierna worden ingegaan.

Een voorbeeld van de coördinatietaak betreft een Nederlandse uitreiziger die met het oog op terugkeer zich bijvoorbeeld meldt bij een Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging. Het OM kan in het kader van strafrechtelijke procedures belang hebben bij overbrenging van uitreizigers ter berechting in Nederland en om die reden aan de Minister van JenV het verzoek doen om al het nodige te doen om overbrenging naar Nederland te realiseren, zodat de verdachte aanwezig kan zijn bij het strafproces. Ook komt het voor dat van een uitreiziger de Nederlandse nationaliteit is ingetrokken, met het oogmerk hem in het belang van de nationale veiligheid uit Nederland te weren. Het OM verzoekt in een dergelijk geval bijvoorbeeld om tijdelijke opheffing van de ongewenstverklaring, zodat de persoon ter berechting naar Nederland kan worden overgebracht. Indien deze uitreizigers reizen met hun minderjarige kinderen komt tevens de Raad voor de Kinderbescherming in beeld.

Met name ook in de aanpak van dergelijke individuele casuïstiek rond terugkerende uitreizigers is coördinatie vereist, waarbij partijen rond de casus bij elkaar worden gebracht, tegenstellingen gesignaleerd worden, op basis van casusinformatie gesprekken met vertegenwoordigers van het derde land gevoerd worden en adviezen worden uitgebracht, rekening houdend met de verantwoordelijkheden van de betrokken organisaties over de aanpak.

Analyse

Een tweede taak die in onderhavig voorstel is opgenomen betreft het signaleren, analyseren en duiden van trends en fenomenen op het gebied van terrorisme en andere dreigingen en risico's in verband met het verhogen van de weerbaarheid van de samenleving op het terrein van nationale veiligheid. Dit is in artikel 3, onderdeel b van onderhavig voorstel opgenomen. Ook hier geldt dat deze plaatsvinden in verband met de in artikel 2, eerste lid, opgenomen doelstellingen.

Zoals in paragraaf 2.1 toegelicht is kennis van essentieel belang voor het voeren van beleid op het terrein van terrorismebestrijding. Er zijn veel verschillende organisaties met een eigen expertise. Op grond van de voorgestelde analysetaak wordt informatie bijeengebracht, indien noodzakelijk aangevuld, en beleidsmatig doorvertaald.

Het belangrijkste periodieke product dat voortvloeit uit analyse van trends en fenomenen is het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (hierna: DTN), dat in 2005 voor het eerst werd opgesteld en dat viermaandelijks verschijnt. Een andere vorm van een analyse die in dit kader genoemd kan worden betreft een analyse van een bepaald fenomeen, dat bijvoorbeeld door de relatieve nieuwheid van het fenomeen of de ontwikkeling duiding behoeft. Het gaat om een eenmalige publicatie over een specifiek onderwerp. Een voorbeeld betreft het in 2014 uitgebrachte 'Het mondiaal jihadisme: een fenomeenanalyse en een reflectie op radicalisering' dat werd opgesteld vanwege de bredere behoefte op dat moment om de gedachtewereld van het jihadisme en de processen en motieven die hierbij een rol spelen beter te begrijpen om vast te kunnen stellen welke aanpak geboden is. Een ander voorbeeld betreft de fenomeenanalyse over ISIS na de val van het 'kalifaat' uit de winter van 2018: 'Een perspectief op de transformatie van ISIS na de val van het 'kalifaat'.

Door de Minister van JenV is kennis samengebracht en worden fenomenen en trends geanalyseerd en geduid, waarbij er een uitgebreide expertise is ontstaan, zoals op het terrein van terrorismebestrijding. Deze expertise is doorgaans buiten de AIVD en de MIVD niet bij andere overheidsorganisaties beschikbaar, terwijl met name ook decentrale overheidsorganisaties geconfronteerd kunnen worden met situaties die mogelijk passen binnen de trends en fenomenen die gesignaleerd, geanalyseerd en geduid worden in de dreigingsbeelden. Deze organisaties kunnen dan vragen hebben over duiding en handelingsperspectief. Het kan dan aangewezen zijn de bij de Minister van JenV beschikbare kennis om te zetten in deze duiding. Echter, het kan, afhankelijk van de aard van de vraag, ook aangewezen zijn deze door te geleiden naar de AIVD, MIVD of politie, als het respectievelijk vragen betreft op het gebied van dreiging voor de nationale veiligheid of vraagstukken van openbare orde. In die gevallen is het dus mogelijk dat de NCTV namens de Minister van JenV deels analyserend en deels coördinerend optreedt. De rol van de

NCTV is hier verder beperkt tot het duiden van uitingen als passend binnen gesignaleerde fenomenen.

De overheidsorganisaties die een dergelijke analyse kunnen ontvangen zijn beperkt tot de in het voorgestelde artikel 6, eerste lid, bedoelde overheidsorganisaties. Het betreft de burgemeester in verband met zijn taken op het terrein van de handhaving van de openbare orde, het Openbaar Ministerie in verband met zijn taken op grond van artikel 124 van de Wet op de rechterlijke organisatie, de politie in verband met zijn taken op grond van artikel 3 van de Politiewet 2012, de KMAR in verband met zijn taken op grond van artikel 4 van de Politiewet 2012 en de AIVD en de MIVD in verband met hun taken op grond van de Wiv 2017. Daarnaast is opgenomen dat indien de analyse van belang is in verband met de uitoefening van een wettelijke taak van een andere minister, de betreffende minister de analyse kan ontvangen vanwege die taak. Dit neemt logischerwijze niet weg dat bepaalde analyses, zoals het DTN, openbaar worden gemaakt.

Op de gegevens die in het kader van deze analyses worden verwerkt wordt hierna ingegaan.

2.3 Verwerking van (persoons)gegevens

In verband met de uitvoering van bovengenoemde taken worden met onderhavig voorstel persoonsgegevens verwerkt. Daarbij is de hoofdregel gehanteerd dat indien persoonsgegevens worden verwerkt, deze gepseudonimiseerd worden verwerkt, tenzij dit gelet op het doel van de verwerking niet mogelijk is. Pseudonimisering is in artikel 4, sub 5, van de AVG gedefinieerd als *"het verwerken van persoonsgegevens op zodanige wijze dat de persoonsgegevens niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld"*.

Het onderscheid ten opzichte van anonimiseren is dat bij anonimiseren er geen sprake meer is van persoonsgegevens.

Om de coördinerende rol van de NCTV op gebied van terrorismebestrijding en nationale veiligheid goed uit te kunnen voeren, is het in voorkomende gevallen noodzakelijk dat de NCTV, namens de Minister van JenV, kennis neemt van casuïstiek waaronder ook informatie over personen en persoonsgegevens, en deze verwerkt. Van een eventuele verwerking van persoonsgegevens kan alleen sprake zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken van dit wetsvoorstel. Gelet hierop dient per casus te worden afgewogen welke (categorieën) persoonsgegevens noodzakelijk en evenredig zijn ten behoeve van die taken. Het wetsvoorstel voorziet in een grondslag om deze persoonsgegevens te verwerken, maar schrijft niet voor en bepaalt niet welke gegevens dit in welk geval zijn. Vanwege het doel van dit wetsvoorstel en de ervaringen uit de praktijk wordt beoogd dat, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op het doel van dit wetsvoorstel zowel 'gewone', als bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens kunnen worden verwerkt. In iedere casus moet zoals hiervoor aangegeven daarvoor een rechtvaardiging kunnen worden gegeven door een zorgvuldige afweging van de inbreuk op de bescherming van persoonsgegevens, tegen het belang en de noodzaak van de verwerking van de gegevens. De eisen van de AVG en de grondrechtelijke kaders zoals onder meer neergelegd in de Grondwet en het EVRM zijn daarvoor bepalend. Op grond daarvan moeten ook steeds subsidiariteit en proportionaliteit van de inbreuk gemotiveerd kunnen worden. Zie hiervoor verder ook paragraaf 2.4 en 3.

In het voorgestelde artikel 5 is opgenomen dat door de verwerkingsverantwoordelijken van de betrokken overheidsorganisaties aan de Minister van JenV (persoons)gegevens kunnen worden verstrekt, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op de in artikel 3, onderdeel a, bedoelde taken. Vervolgens is de wetgeving waarin de taken en bevoegdheden op grond waarvan verwerkingsverantwoordelijkheden gegevens verwerken opgesomd, waar de voorgestelde verstrekkingsgrondslag op kan zien. Het betreft taken en bevoegdheden die in een concreet geval kunnen raken aan terrorismebestrijding en nationale veiligheid waarbij om die reden coördinatie vereist kan zijn. Het gaat bijvoorbeeld om de taken van de Raad voor de Kinderbescherming, de

reclassering, of het verlenen van een visum indien er sprake is van een mogelijk risico voor de openbare orde en binnenlandse veiligheid.

Van belang is te benadrukken dat bijgaand voorstel het verstrekkingenregime dat in andere wetten is opgenomen niet doorbreekt. Er is namelijk een aantal wetten dat een specifiek verstrekkingenregime kent. Het betreft bijvoorbeeld de Wiv 2017, de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (hierna: Wjsg), de Wet politiegegevens (hierna: de Wpg) en de Vreemdelingenwet 2000. Het in deze wetten opgenomen regime wordt niet doorbroken met dit voorstel. Om die reden is in het voorgestelde artikel 5, onderdeel f, de categorie "andere taken en bevoegdheden indien de betreffende wetgeving- en regelgeving in de verstrekking voorziet met inachtneming van die wetgeving" opgenomen. Hiermee wordt beoogd te verhelderen dat er in andere regelgeving een grondslag kan zijn opgenomen voor de verstrekking van (persoons)gegevens die relevant kan zijn. Een voorbeeld betreft artikel 107, vierde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 waarin thans een grondslag is opgenomen om uit de vreemdelingenadministratie aan bestuursorganen die gegevens en inlichtingen te verstrekken, die zij behoeven voor de uitvoering van hun taak. Ten aanzien van de coördinatietaak op grond van onderhavig voorstel kan een verstrekking op basis van deze grondslag aan de orde zijn. Een ander voorbeeld betreft artikel 39e, eerste lid, onderdeel b, van de Wjsg dat regelt dat indien dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, het College van procureurs-generaal aan de Minister van JenV strafvorderlijke gegevens kan verstrekken. Niet valt uit te sluiten dat een verstrekking op basis van deze grondslag aan de orde kan zijn bij de taken op grond van onderhavig voorstel. Voor wat betreft politiegegevens geldt dat de artikelen 18 en 10 van de Wet politiegegevens het verstrekkingenregime bepaalt. Ook dit regime wordt niet doorbroken met onderhavig voorstel.

De NCTV werkt in het kader van haar taken met een veelheid aan organisaties samen. Het verschilt per thema of casus welke overheidsorganisaties betrokken zijn en welke informatie-uitwisseling vereist is zodat die overheidsorganisaties hun taken kunnen verrichten. Daarbij geldt dat deze verstrekking, waaronder de verstrekking van persoonsgegevens, alleen plaatsvindt indien dat noodzakelijk is voor die specifieke casus.

In artikel 4, tweede lid, van onderhavig voorstel is opgenomen dat de Minister van JenV gegevens kan verstrekken aan de in artikel 5 bedoelde verwerkingsverantwoordelijken van overheidsorganisaties, indien dat noodzakelijk is gelet op de coördinatietaak en de taken en bevoegdheden van de betreffende overheidsorganisatie. Ook hier geldt dat deze bepaling niet het verstrekkingenregime van bijvoorbeeld de Wpg en de Wjsg doorbreekt.

Voor wat betreft de analyses van trends en fenomenen geldt dat de basis wordt gevormd door informatie van betrokken overheidsorganisaties, zoals de AIVD en de politie, bijeen te brengen, die wordt aangevuld met informatie uit publiek toegankelijke bronnen. Dit kan gaan om literatuur, wetenschappelijke artikelen, maar ook openbare internetbronnen zoals social media, waarbij ook (bijzondere) persoonsgegevens worden verwerkt, waarop hierna zal worden ingegaan. Ook kan het voorkomen dat de gegevens die zijn ontvangen op grond van de coördinatietaak, van belang blijken omdat deze duiden op een bepaalde ontwikkeling of trend.

Ten aanzien van de openbaarheid van de producten die tot stand komen op grond van het voorgestelde artikel 3, onderdeel b, kan er onderscheid worden gemaakt tussen de analyses die openbaar worden gemaakt, zoals het DTN, en de analyses die uitsluitend aan daartoe geautoriseerde ontvangers verstrekt worden. Daarin is van belang dat de rubricering van informatie die is aangeleverd door partners zoals AIVD en de MIVD wordt gevolgd. De rubricering van de verstrekking wordt overgenomen in het analyseproduct. De informatie ontvangen van andere overheidsorganisaties en de aanvullende gegevens wordt bekeken in samenhang, waarbij het van belang is te benadrukken dat de informatie die van andere organisaties wordt verkregen onverkort wordt weergegeven. Zo is altijd herleidbaar welke informatie van welke organisatie komt. Dit geldt onverkort het recht en het belang om, indien daar sprake van is, informatie van de AIVD en MIVD integraal door te geleiden naar het kabinet of verantwoordelijke minister(s).

In artikel 4, derde lid, onderdeel a, is opgenomen dat de Minister van JenV voor de analysetaken gegevens kan verwerken uit publiek toegankelijke bronnen. Het doel van het raadplegen van deze bronnen is uitsluitend het kennisnemen van voor een ieder te raadplegen informatie. De term

verwerken wordt gebruikt omdat na het raadplegen van deze informatie het gebruik van deze gegevens voor een product aan de orde kan zijn. Daarnaast is verwerken van persoonsgegevens de term die aansluit bij de AVG. Het raadplegen van deze bronnen is gericht op trends en fenomenen, niet op personen en organisaties. Wel kan naar uitingen worden gekeken. Dit houdt in dit geval in het duiden van openbare uitingen, dat wil zeggen al wat men uit, al dan niet in woord of geschrift, om te beoordelen of deze passen binnen een bepaalde trend of fenomeen die in potentie de stabiliteit van Nederland kan ontwrichten en of er in dat kader maatregelen ter verhoging van de weerbaarheid moeten worden bevorderd. Bij een beoordeling of openbare uitingen passen in een bepaalde trend is het onvermijdelijk dat ook informatie over personen (vaak in combinatie met organisaties) wordt verwerkt aangezien uitingen altijd door personen worden gedaan. Dit gebeurt juist om situaties en dreigingen goed in te schatten waarbij zorgvuldigheid voorop staat. Bij deze taak hoort daarmee dat bepaalde informatie wordt verwerkt, in sommige gevallen ook persoonsgegevens, maar alleen voor zover die noodzakelijk zijn voor het maken van de fenomeenanalyse en ook alleen daarvoor gebruikt worden. Dit wordt overigens niet geautomatiseerd verricht, maar vindt handmatig plaats.

Ten aanzien van de grenzen die gesteld moeten worden aan het gebruik van de bevoegdheid uit artikel 4, vierde lid, wordt aangeknoopt bij de in de jurisprudentie gehanteerde uitleg van het begrip "stelselmatig": een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van iemands privéleven verkrijgen. Deze jurisprudentie is weliswaar ontwikkeld in het domein van de opsporing, maar biedt bruikbare aanknopingspunten voor de mate van impact van de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer. De inzet van een bevoegdheid tot stelselmatige verwerking is aan de orde indien op voorhand redelijkerwijs voorzienbaar een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van iemands privéleven kan ontstaan. Dit voorstel geeft de Minister van JenV de bevoegdheid om, voor zover dit noodzakelijk is in verband met de in artikel 3, onderdeel b, van deze wet bedoelde taken (persoons)gegevens te verwerken, die afkomstig zijn uit publieke bronnen. Deze manier van gegevens verwerken mag er echter niet op zijn gericht om een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van iemands privéleven te verkrijgen (artikel 4, vierde lid). Daarmee verschilt de voorgestelde bevoegdheid van de Minister van JenV van de bevoegdheid in artikel 38 van de Wiv 2017 en op artikel 2.8.8 uit het wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe Wetboek van Strafvordering, die beide juist wel zien op het stelselmatig verzamelen of overnemen van gegevens over personen uit voor een ieder toegankelijke informatiebronnen of publiek toegankelijke bronnen.

In het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering heeft de Commissie modernisering opsporingsonderzoek in het digitale tijdperk (hierna: Commissie Koops) in 2018 haar rapport uitgebracht: Regulering van opsporingsbevoegdheden in een digitale omgeving. Dit rapport bevat, ondanks dat het ziet op de opsporing, met de daarin gegeven uiteenzetting over het gebruik van het begrip stelselmatig in een digitale omgeving ook bruikbare aanknopingspunten voor de begrenzing van de voorgestelde bevoegdheid van de minister, zoals voorzien in artikel 4, vierde lid, indien deze wordt uitgeoefend in de context van een digitale omgeving. De Commissie Koops stelt bijvoorbeeld dat het in de online wereld, anders dan doorgaans in een offline omgeving, het gemakkelijk is voor te stellen dat met een korte eenmalige actie een grote hoeveelheid (persoons)gegevens wordt vergaard. Aspecten als duur en frequentie spelen dan geen rol bij de beoordeling of de inzet stelselmatig is. De Commissie geeft daarom enkele factoren die van belang kunnen zijn voor de invulling van stelselmatig in de online wereld. Te denken valt aan de omvang en het type van de gegevens, de aard van de bron, de wijze van zoeken en de opslag en het gebruik van de gegevens. In het wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe Wetboek van Strafvordering is deze uitleg van de Commissie Koops over het digitale begrip stelselmatig overgenomen, met name in de toelichting op het nieuwe artikel 2.8.8: het stelselmatig overnemen van persoonsgegevens uit publiek toegankelijke bronnen.

Diezelfde commissie adviseerde overigens om te spreken over publiek toegankelijke bronnen in plaats van bijvoorbeeld open bronnen. De term wijst op de feitelijke toegankelijkheid van de gegevens. Er bestaat weliswaar geen beperking vooraf wat betreft de feitelijke beschikbaarheid van de gegevens, het gebruik van de gegevens is niet geheel regelvrij. Dit sluit ook aan bij de benadering in het Cybercrime-verdrag, waar *publicly available* de gebruikte hoofdterm is, en niet bijvoorbeeld *open source*. In het wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe Wetboek van Strafvordering is dit advies opgevolgd. In de memorie van toelichting op dat voorstel is, net als in

het rapport van de Commissie Koops, toegelicht wanneer een bron wel of niet publiek toegankelijk is.

Qua uitleg van de reikwijdte van een "publieke" bron enerzijds en een "gesloten" bron anderzijds aangesloten bij hetgeen hierover is opgenomen in het rapport van de Commissie Koops en het wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.

De vraag of in enige mate een beveiliging moet worden doorbroken speelt een prominente rol bij de beoordeling of een bepaalde bron voor een ieder toegankelijk (open of publiek toegankelijk) is of juist gesloten. Voor een publieke bron geldt dat daartoe toegang wordt verkregen zonder een beveiliging te doorbreken of omzeilen, en zonder het aanwenden van technische ingrepen, valse signalen of valse sleutels, of het aannemen van een valse hoedanigheid.

Met de bevoegdheid van artikel 4, tweede lid, kan geen toegang worden verkregen tot bijvoorbeeld gesloten chatgroepen en dergelijke. Deze bronnen worden aangemerkt als een afgeschermd of gesloten bron, die zich kenmerken doordat er een controle plaatsvindt op wie degene is die toegang wil hebben tot de bron. Door deze vorm van afscherming is kennelijk beoogd om de gegevens slechts voor een bepaalde (beperkte) groep personen beschikbaar te stellen.

Een voor het publiek toegankelijke bron kenmerkt zich doordat in beginsel eenieder er toegang toe kan verkrijgen en dat voor zover toegang gebonden is aan een account, het verkrijgen van een account een (semi-)geautomatiseerd proces is waarbij niet bepaalde groepen worden uitgesloten van registratie. Enkel voor die voor een ieder toegankelijke openbare social media bron waar het aanmaken van een account een laagdrempelig (semi)geautomatiseerd proces is, zal gebruik worden gemaakt van een ICT-systeem dat ervoor zorgt dat de daartoe aangewezen monitorspecialisten toegang krijgen tot die social media met het aan de monitorspecialist gekoppelde pseudonieme account. Dit houdt in dat de monitorspecialist onder een niet-herleidbare naam toegang krijgt. Dit moet onderscheiden worden van het aannemen van een identiteit of valse hoedanigheid, waarbij er bijvoorbeeld onder die valse persoonsidentiteit activiteiten, waaronder contacten met anderen, op publieke bronnen worden verricht.

Ten aanzien van de mate van openbaarheid van de publieke bronnen geldt daarmee dus, dat indien louter een administratieve handeling is vereist, die door een ieder, zonder aanvullende voorwaarden zou kunnen worden verricht, de bron valt onder de reikwijdte van artikel 4, derde lid. Het gebruik van een pseudo-account voor de toegang tot deze bronnen is eveneens mogelijk binnen deze reikwijdte. Bijgaand voorstel biedt echter geen grondslag voor het kennisnemen van bronnen waarbij een aanvullende handeling, die in feite niet volledig geautomatiseerd is, maar waarvoor een 'deurbeleid' bestaat in de vorm van een beoordeling van de accounthouder vereist is (in enige mate doorbreken van een beveiliging). Ook het aangaan van een online connectie met personen is niet mogelijk onder dit voorstel, alsmede de interactie met personen door bijvoorbeeld het reageren op een discussie. Zoals hierboven reeds opgemerkt is het doel van het raadplegen van deze bronnen uitsluitend het kennisnemen van voor een ieder te raadplegen informatie.

Indien voor het kennisnemen van een bron niet louter een administratieve handeling is vereist, kan niet meer gesproken worden van publiek toegankelijk. Immers, er worden voorwaarden gesteld aan de accounthouder die toegelaten wordt. Het aangaan van een connectie valt niet onder de omschrijving opgenomen in artikel 4, derde lid, doordat er dan geen sprake is van het raadplegen van (persoons) gegevens, maar van interactie op de voor een ieder toegankelijke bronnen. Naast het feit dat dit een expliciete grondslag zou vergen, is het niet wenselijk dat op welke manier dan ook de informatie waarvan kennis wordt genomen wordt beïnvloed. Indien er sprake is van beïnvloeding, kan er geen sprake meer zijn van wat een feitelijke analyse is van trends en fenomenen. Om diezelfde reden is niet vereist dat de accounthouder zich openbaart in de hoedanigheid van analist werkzaam voor de Minister van JenV. Alleen al door die openbaring zal er sprake zijn van onwenselijke beïnvloeding.

Met deze grenzen wordt ook aangesloten bij de lijn die gehanteerd is met de invoering van regels voor het opsporingsonderzoek door de politie op openbare computernetwerken met de wet

computercriminaliteit II.⁹ Daarin werd onderscheid gemaakt tussen het rondkijken op een netwerk zover dat voor het publiek toegankelijk is en het verrichten van (opsporings)handelingen op zo'n netwerk waarbij inbreuk wordt gemaakt op de (grond)rechten van burgers. Voor het rondkijken op een netwerk werd daar de lijn gekozen dat politie-ambtenaren in verband met de uitvoering van hun wettelijke taak als ieder ander kunnen rondkijken in de digitale wereld en kennis nemen van de voor een ieder raadpleegbare informatie. Daarvoor is niet vereist dat zij een verdenking van een strafbaar feit hebben. Evenmin behoeven zij hun hoedanigheid van opsporingsambtenaar bekend te maken. Zoals de politie, al dan niet in burger, op straat mag surveilleren en rondkijken, zo mag een rechercheur vanachter zijn computer hetzelfde doen op internet. Daarbij werd opgemerkt dat een uitdrukkelijke wettelijke grondslag daarvoor niet nodig is, mits dat optreden gerekend kan worden tot de uitvoering van de politietoek (zie artikel 2 Politiewet 1993). Ook daar werd de grens gehanteerd dat wanneer het onderzoek een stelselmatig karakter krijgt, het een aparte juridische legitimatie behoeft.

In dit kader is het van belang te benadrukken dat het gebruik van openbare bronnen met onderhavig voorstel handmatig plaatsvindt. Er zal geen gebruik worden gemaakt van bijvoorbeeld systemen die automatisch profileren of specifieke dreigingsinformatie worden ingekocht van commerciële partijen.

De relatie van het gebruik van deze publieke bronnen tot de AVG en de waarborgen die dit gebruik vereisten worden in de volgende paragraaf toegelicht.

In aanvulling op het bovenstaande geldt dat het kennisnemen van informatie afkomstig van deze bronnen niet gericht is op het doen van onderzoek naar personen of organisaties die mogelijk een dreiging kunnen vormen voor de nationale veiligheid. Het is niet gericht op de personen die deze uitingen doen en er wordt niet gekeken naar de vraag of hun activiteiten aanleiding geven tot het ernstige vermoeden dat zij een gevaar vormen voor het voortbestaan van de democratische rechtsorde, dan wel voor de veiligheid of voor andere gewichtige belangen van de staat. De analyses en verslaglegging van gegevens zijn dus ook niet op de persoon, maar op het fenomeen gericht. Dat is namelijk strikt voorbehouden aan de AIVD zoals ingekaderd door de Wiv 2017. Ook is dit strikt voorbehouden aan de AIVD en MIVD en aan politie en OM waar het gaat om onderzoeksbevoegdheden. Omdat echter het gebruik van de bovengenoemde bronnen een inperking is op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, worden er aanvullende waarborgen opgenomen. Deze worden in de paragraaf hierna besproken.

2.4 De AVG en het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens

De AVG is ingevolge artikel 2, eerste lid, van die verordening van toepassing op alle verwerkingen van persoonsgegevens in de zin van de AVG, tenzij de verwerking valt onder een van de uitzonderingen opgenomen in het tweede lid, van artikel 2 AVG. Deze uitzonderingen zien bijvoorbeeld op activiteiten die buiten de werkingssfeer van het Unierecht vallen. In het Verdrag betreffende de Europese Unie is in artikel 4 bepaald dat met name de nationale veiligheid uitsluitend de verantwoordelijkheid van elke lidstaat blijft. Deze uitzondering is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens op grond van dit wetsvoorstel. De verwerking van persoonsgegevens door de Minister van JenV op basis van dit voorstel valt dan ook onverkort onder de werking van de AVG en de UAVG en daarmee het toezicht door de Autoriteit persoonsgegevens.

Het toetsingskader dat volgt uit de AVG is derhalve onverkort van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens, inclusief de daaruit voortvloeiende waarborgen en rechtsbescherming voor de betrokkenen. Daarbij zal ook op de verwerking van niet bijzondere persoonsgegevens het zwaardere regime uit de AVG dat ziet op de verwerking van bijzondere persoonsgegevens worden toegepast. Wel kan het in voorkomend geval noodzakelijk zijn bepaalde rechten van betrokkenen in te perken indien dit noodzakelijk is op grond van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid, de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van

⁹ Zie in dit kader de memorie van toelichting bij de Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Telecommunicatiewet in verband met nieuwe ontwikkelingen in de informatietechnologie (computercriminaliteit II Kamerstukken II 1998/99, 26671 nr. 3, paragraaf 7.

gevaren voor de openbare veiligheid, of de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen. Daarmee wordt aangesloten bij artikel 23 van de AVG die voorziet in de mogelijkheid om bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke wetgevingsmaatregel die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing is bepaalde rechten van betrokkene te beperken, op voorwaarde dat die beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van een van de aldaar genoemde belangen. In artikel 41 UAVG is eveneens een bepaling opgenomen die de mogelijkheid biedt om rechten van betrokkenen onder de aldaar genoemde voorwaarden in te perken. Artikel 8 van onderhavig voorstel bevat een nadere concretisering van deze mogelijkheid, waarbij de voorwaarde is opgenomen dat bij gebruikmaking van deze bevoegdheid moet worden voorzien in een dragende onderbouwing, die schriftelijk wordt medegedeeld aan de betrokkene wiens rechten worden beperkt, onder gelijktijdige toezending van een afschrift van deze mededeling met bijbehorende onderbouwing aan de Autoriteit persoonsgegevens. Indien dit echter afbreuk doet aan het doel van de beperking kan de mededeling aan de betrokkene achterwege worden gelaten.

Bij de voorbereiding van onderhavig voorstel is een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling, ook wel 'privacy impact assesment', zoals vereist door artikel 35 AVG uitgevoerd. Daarin zijn opgenomen: een beschrijving van de voorgenomen gegevensverwerkingen en verwerkingsdoeleinden (onderdeel A), de beoordeling van de onder A verzamelde informatie aan het juridische kader (onderdeel B), de risico's voor betrokkenen (onderdeel C) en de beoogde maatregelen om die risico's aan te pakken (onderdeel D).

Met bijgaand voorstel zal de verwerking van de persoonsgegevens voor de taken opgenomen in artikel 3 gebaseerd worden op artikel 6, eerste lid, onderdelen c en e van de AVG, namelijk omdat de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust en het feit dat de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang die aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

Zoals in het derde lid van artikel 6 van de AVG is opgenomen, geldt dat deze verwerking vastgesteld moet worden bij Unierecht of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is. Het onderhavige voorstel regelt deze vaststelling. Daarbij vereist de AVG dat de verwerking evenredig is aan het doel dat met de verwerking wordt nagestreefd. Ten aanzien van de verwerking van bijzondere persoonsgegevens geldt dat artikel 9, eerste lid, van de AVG de verwerking van deze gegevens verbiedt. Het tweede lid van artikel 9 bevat een limitatief aantal uitzonderingen op dit verbod. Onderdeel g van het tweede lid is in dit kader relevant en bepaalt dat:

"de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene"

Artikel 10 van de AVG ziet op de verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten. Deze mogen alleen worden verwerkt indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden.

De verwerkingsgrondslag voor bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens ten aanzien van strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten is in artikel 7 van onderhavig voorstel opgenomen. Daarbij zijn als aanvullende voorwaarden opgenomen dat deze verwerking onvermijdelijk is voor de uitoefening van de taken op grond van dit voorstel en uitsluitend in aanvulling op de verwerking van andere gegevens en deze afdoende beveiligd zijn. Ook geldt logischerwijze dat deze grondslag niet het verstrekkingenregime op grond van de Wpg of Wjsg doorbreekt, indien het gaat om gegevens verstrekt op grond van die wetten.

De noodzaak voor de verwerking van persoonsgegevens is ten algemene in paragraaf 2.3 toegelicht. De beperking die het gebruik van deze publieke bronnen maakt op de persoonlijke levenssfeer is noodzakelijk en evenredig in verband met doelstellingen die met de analyses worden nagestreefd, zoals opgenomen in artikel 2, eerste lid, van onderhavig voorstel. Om fenomenen te

duiden is het onder meer nodig om het maatschappelijk discours te volgen, dus uitingen van ideologische of politieke aard op internetfora en (social) media te monitoren en te duiden. Zonder de informatie uit deze bronnen is een dergelijke analyse onvolledig en geeft het geen goed beeld om vervolgens een kennis- en informatiegestuurd beleid te kunnen ontwikkelen, bijvoorbeeld op het terrein van terrorismebestrijding en radicalisering. Ieder beleid en ieder voorstel voor regelgeving start met het in kaart brengen van het probleem. Er wordt geen onderzoek gedaan naar personen, maar wel naar de trends en fenomenen die mogelijk een risico vormen voor de weerbaarheid van de samenleving tegen dreigingen. De evenredigheid van de inperking op de persoonlijke levenssfeer wegens het nagestreefde doel wordt gevormd door de grens die in het voorstel is opgenomen aan het gebruik van publieke, voor een ieder toegankelijke, bronnen. Het gebruik van deze bronnen mag niet gericht zijn op het verkrijgen van een min of meer volledig beeld van het privéleven van een persoon.

De risico's die het gebruik van publieke bronnen kunnen vormen voor bepaalde personen die bijvoorbeeld onlosmakelijk met een trend of fenomeen zijn verbonden, worden onderkend. Om die reden is er dan ook aanleiding om te voorzien in aanvullende waarborgen om deze risico's in te perken.

Ten eerste geldt dat in aanvulling op de vereisten die de AVG stelt aan de verwerking van persoonsgegevens in onderhavig voorstel de plicht is opgenomen om indien, zonder dat dit beoogd was, toch een min of meer een volledig beeld is ontstaan van bepaalde aspecten van het persoonlijk leven van een persoon, dit te melden aan de Autoriteit persoonsgegevens. Op deze wijze kan op meer transparante wijze verantwoording worden afgelegd aan het gebruik van publieke bronnen en de gevolgen voor de persoonlijke levenssfeer.

Daarnaast is voorzien in een grondslag voor het stellen van regels bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur (hierna: amvb) waarin technische, personele en organisatorische waarborgen zijn opgenomen in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Deze regels zullen in ieder geval betrekking moeten hebben op regels over functiescheiding, autorisatie voor het gebruik van bepaalde systemen, interne protocollering, opslag en periodieke monitoring. Deze regels kunnen verschillen waar het gaat om de oorsprong van de persoonsgegevens. Zo is denkbaar dat er strengere eisen worden gesteld ten aanzien van persoonsgegevens afkomstig van publieke bronnen. Daarin zal bijvoorbeeld ook het feit dat geen geautomatiseerde opslag plaatsvindt, maar in voorkomend geval alleen een screenshot van een bepaald bericht van een pagina wordt gemaakt, worden vastgelegd. Ook het feit dat er geen sprake is van het gebruik van systemen die automatisch profileren en er geen specifieke dreigingsinformatie wordt ingekocht van commerciële partijen met data kan daarin worden vastgelegd.

De verwerking van persoonsgegevens is verder beperkt doordat de hoofdregel is opgenomen ten aanzien van alle verstrekkingen van persoonsgegevens door de Minister van JenV, dat deze verstrekking gepseudonimiseerd plaatsvindt, tenzij dit vanwege de doeleinden van de verstrekking niet mogelijk is.

Een andere belangrijke begrenzing wordt gevormd door een beperking in de ontvangers van de zogenoemde 'korte' fenomeenanalyses. Zoals opgemerkt in paragraaf 2.2 geldt dat een 'korte' analyse kan worden uitgebracht aan besloten groep ontvangers. In dit kader is het van belang te benadrukken dat het hier niet gaat om een persoonsgericht onderzoek, maar om het duiden van uitlatingen in relatie tot de trends en fenomenen die gesignaleerd, geanalyseerd en geduid worden in de dreigingsbeelden.

Ten aanzien van de in artikel 4, zesde lid, opgenomen bewaartermijn is gekozen voor een termijn van vijf jaar om navolgende redenen. De terroristische dreiging is in Nederland al jaren onverminderd hoog is en uit het DTN blijkt dat de jihadistische dreiging nog altijd de voornaamste terroristische dreiging vormt. Ook de AIVD heeft er al op gewezen dat het jihadisme een substantiële en langdurige bedreiging voor onze nationale veiligheid vormt. Daarnaast kunnen ook andere dreigingen van dien aard zijn (zoals cybersecurity en statelijke dreigingen) dat ze een substantiële en langdurige dreiging voor de nationale veiligheid vormen. Het vergt een lange termijn investering om zicht te krijgen op de ontwikkeling van deze dreigingen als fenomeenmatig te kunnen duiden. Juist ook om ontwikkelingen van recenter aard te kunnen duiden, is het noodzakelijk om over langere tijd terug te kunnen kijken naar eerdere ontwikkelingen binnen een bepaald fenomeen, zodat er een beter historisch en contextueel beeld ontstaat. Voor een complete

en gedegen duiding van fenomenen is een termijn van vijf jaar daarom van groot belang. Tevens is deze bewaartermijn van belang om fenomeenanalyses na verloop van tijd nog te kunnen onderbouwen en verantwoorden. In bepaalde gevallen zijn personen zodanig verbonden aan een fenomeen dat juist hún uitingen ertoe doen en bepalend zijn voor de ontwikkeling van het fenomeen. In die gevallen kan het van belang zijn om vanuit het verleden naar het heden te kijken op welke wijze uitingen van invloed zijn geweest op een fenomeen. Het kan zijn dat bepalende figuren binnen een fenomeen zich door bepaalde gebeurtenissen juist radicaler zijn gaan opstellen en uiten wat van invloed is op dat fenomeen. Het is belang dat dit ook in historisch perspectief bezien en geduid kan worden.

Voor wat betreft de bewaartermijn ten aanzien van de coördinatietaak geldt dat casuïstiek zich over meerdere jaren kan uitspreiden. Een voorbeeld betreft de terugkeer van Syriëgangers, zoals Ilham B. waarbij in 2013 sprake was van uitreis naar Syrië, in 2017 via een journalist het bericht kwam dat ze geen spijt had van haar vertrek, in 2018 en 2019 het OM verzocht om repatriëring in verband met een lopende strafzaak en haar advocaat namens haar en andere Syriëgangers kort gedingen aanspanden tegen de Staat om repatriëring af te dwingen en ze in 2021 door de Staat werd gerepatriëerd.

Mede gelet op de bovengenoemde aanvullende waarborgen geldt dat het voorstel voldoet aan de eisen van noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit. Het voorstel gaan namelijk niet verder dan nodig. Een minder vergaande maatregel is gelet op de doelstellingen van onderhavig voorstel echter ook niet mogelijk. Zonder de verwerking van persoonsgegevens zijn de uitvoering van de taken op grond van dit voorstel niet mogelijk.

3. Verhouding tot hoger recht

Ten aanzien van de verhouding van bijgaand voorstel tot hoger recht kan gewezen worden op twee zijden van dezelfde medaille. Enerzijds geldt het belang van de bescherming van de nationale veiligheid en de bestrijding van terrorisme, maar anderzijds geldt het belang van met name de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Op het terrein van de nationale veiligheid is te wijzen op verschillende verdragen die als doel de bestrijding van terrorisme hebben en organisaties die daarbij een rol spelen. Zo speelt de Verenigde Naties een belangrijke rol in de internationale bestrijding van terrorisme. De Algemene Vergadering van de VN nam op 8 september 2006 de UN Global Counter-Terrorism Strategy aan.¹⁰ Deze strategie is nog altijd van kracht en wordt iedere twee jaar door de Algemene Vergadering herzien. Deze strategie besteedt zowel aandacht aan onder meer maatregelen ter voorkoming en bestrijding van terrorisme, als aan maatregelen ter bescherming van universele mensenrechten en het legaliteitsbeginsel als fundamentele basis in de strijd tegen terrorisme. Andere voorbeelden van internationale verplichtingen op het terrein van terrorismebestrijding zijn de in het kader van de Raad van Europa tot stand gekomen Verdrag ter voorkoming van terrorisme¹¹ en het tussen België, Duitsland, Spanje, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Oostenrijk gesloten verdrag inzake intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van het terrorisme, de grensoverschrijdende criminaliteit en de illegale migratie.¹²

Ook op EU-niveau is regelgeving vastgesteld op het terrein van de bestrijding van terrorisme. Een belangrijke richtlijn betreft bijvoorbeeld richtlijn 2017/541/EU inzake terrorismebestrijding, waarin ook wordt gewezen op het belang van het voorkomen en bestrijding van tot terrorisme leidende radicalisering door middel van coördinatie en het delen van informatie en ervaringen.¹³ Ten aanzien van de verspreiding van terroristisch materiaal via internet is recent de verordening inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud gepubliceerd en inwerking getreden.¹⁴ Maar zoals hierboven benoemd kunnen maatregelen op het terrein van

---

¹⁰ A/RES/60/288

¹¹ Trb. 2006, 34 en Trb. 2010, 244

¹² Tractatenblad 2005, 197

¹³ Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad (PbEU 2017, L88), overweging 32.

¹⁴ Verordening (EU) 2021/784 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021

terrorismebestrijding en de nationale veiligheid echter ook gevolgen hebben voor de uitoefening van fundamentele rechten waaronder het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, zo ook onderhavig voorstel.

Het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, dan wel meer specifiek het recht op de bescherming van persoonsgegevens komt in meerdere verdragen en in de Grondwet voor. In artikel 8, eerste lid, van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) is het recht van een ieder op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie vastgelegd. Het tweede lid regelt vervolgens dat geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht dan 'dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.'

Artikel 10 van de Grondwet bepaalt eveneens dat een ieder behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen recht heeft op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer, waarbij onder meer de Grondwet de wetgever de opdracht geeft regels te stellen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens. Op Europees niveau is in de artikel 7 van het Handvest van de grondrechten (hierna: Handvest) van de EU de eerbiediging van het privéleven opgenomen. In artikel 8, eerste lid, van het Handvest is de bescherming van persoonsgegevens als zelfstandig grondrecht opgenomen. Artikel 52 van het Handvest gaat vervolgens in op de reikwijdte en uitlegging van de door het Handvest gewaarborgde rechten en beginselen. Van belang is daarbij dat met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel slechts beperkingen kunnen worden gesteld, indien zij noodzakelijk zijn en daadwerkelijk beantwoorden aan door de Unie erkende doelstellingen van algemeen belang of aan de eisen van de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Uit artikel 52, derde lid, van het Handvest volgt daarnaast dat artikel 7 van het Handvest dezelfde inhoud en reikwijdte heeft als artikel 8 van het EVRM.

In artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) is het recht van bescherming van zijn persoonsgegevens vastgelegd. Op grond van artikel 16 VWEU is de AVG tot stand gekomen. Op de verhouding van het voorstel tot de AVG is in paragraaf 2.4 reeds ingegaan zodat dat in deze paragraaf buiten beschouwing blijft.

Ten aanzien van artikel 8 EVRM gelden de vereisten dat een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer voorzienbaar en kenbaar moet zijn 'by law', een geoorloofd doel dienen en noodzakelijk zijn en evenredig in de democratische samenleving. Een burger moet met enige zekerheid kunnen voorspellen wanneer er inbreuken op zijn recht kunnen worden gemaakt en moet zijn gedrag daarop kunnen afstemmen. Een inperking is noodzakelijk indien er sprake is van een 'pressing social need', waarbij lidstaten beschikken over een 'margin of appreciation'. De inbreuk op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals opgenomen in onderhavig voorstel wordt met name gevormd door het gebruik van persoonsgegevens afkomstig uit voor een ieder toegankelijke informatiebronnen, waarbij de gegevens die zijn verwerkt voor de coördinatietaak in voorkomend geval ook relevant kunnen zijn voor de analysetaak, bijvoorbeeld indien er een toename is van het aantal terugkerende uitreizigers. Ook op grond van het Handvest geldt dat een beperking van de aldaar opgenomen rechten en vrijheden bij wet moeten worden gesteld en dat deze beperkingen slechts kunnen worden gesteld indien zij evenredig zijn aan de doelstellingen van algemeen belang die worden nagestreefd. Voor de inperking van het recht op de bescherming van persoonsgegevens op grond van artikel 8 van het Handvest, geldt dat onderhavig voorstel aan deze criteria voldoet.

In paragraaf 2.4 is beschreven waarom de inperking noodzakelijk en evenredig is en op welke wijze rekening wordt gehouden met de belangen van betrokkenen. De bepalingen opgenomen in onderhavig voorstel zijn zowel voorzienbaar als kenbaar. Een algemeen verbindend voorschrift voldoet namelijk en algemene aan de eisen van kenbaarheid door de voorschriften die daaraan in de Bekendmakingswet zijn gesteld. Ook geldt dat de kenbaarheid en voorzienbaarheid concreet geldt voor de inperking op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en meer concreet de bescherming van persoonsgegevens. De verwerking van persoonsgegevens wordt met bijgaand

voorstel expliciet geregeld, waarbij ook grenzen aan de verwerking van persoonsgegevens opgenomen. De doelstellingen die met het voorstel worden nagestreefd zijn opgenomen in artikel 3, eerste lid, van het voorstel, namelijk het verhogen van de weerbaarheid ten aanzien van terrorismebestrijding en de bescherming van de nationale veiligheid, door het versterken van de weerbaarheid van de samenleving, het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting en het beschermen van vitale belangen van de samenleving. Dit zijn dwingende redenen van algemeen belang die verband houden met de bescherming van de openbare orde en de openbare veiligheid.

4. Financiële en andere gevolgen

De incidentele en structurele kosten voor de taken uit dit wetsvoorstel worden gedekt binnen de bestaande kaders van de begroting van Justitie en Veiligheid. Het gaat hier niet om nieuwe taken. De Minister van Justitie en Veiligheid verricht deze al geruime tijd. Voor keten- en samenwerkingspartners zijn geen financiële consequenties voorzien. Er zijn ook geen aanpassingen voorzien voor de regeldruk.

Onderhavig voorstel bevat geen voorschriften met gevolgen voor regeldruk.

5. Advies en consultatie

Het voorstel is voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Tevens is het voorstel voor advisering toegezonden aan de Raad voor de rechtspraak (hierna: Rvdr), de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: RvdK), het College van procureurs-generaal (hierna: het College), de Politie, Reclustering Nederland, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG), het College voor de Rechten van de Mens (hierna: CvdRvdM), de Koninklijke Marechaussee (hierna: de KMAR) en het Adviescollege Toetsing Regeldruk (hierna: ATR).

Tot slot is het voorstel gedurende een verkorte termijn van een week, dat wil zeggen vijf werkdagen, op internetconsultatie geplaatst. Via internetconsultatie zijn reacties ontvangen van een aantal organisaties, onder meer van Bits of Freedom, Amnesty International, maar ook van bijvoorbeeld de koepelorganisaties SPIOR, NIF, SMBZ, SMUO, FIO, SIORH en SML.

ATR heeft besloten het voorstel niet te selecteren voor een formeel advies, omdat het voorstel geen gevolgen voor de regeldruk heeft. De Rvdr ziet af van een formeel advies omdat het voorstel geringe gevolgen heeft voor de Rechtspraak. Ook Reclustering Nederland en de Raad voor de Kinderbescherming hebben geen formeel advies uitgebracht.

Het College heeft aangegeven enerzijds beslist begrip te hebben voor de verkorte consultatietermijn, anderzijds is het voor het College onmogelijk om binnen de termijn inhoudelijk te reageren. Om die reden brengt het College formeel geen inhoudelijk advies uit.

Daarnaast is een advies van de Nederlandse Orde van Advocaten (hierna: NOvA) ontvangen. De vragen van de NOvA komen ook terug in andere consultatiereacties, net name die van de AP en worden om die reden bij de bespreking van het advies van de AP toegelicht.

De Politie heeft een aantal vragen gesteld die hebben geleid tot verduidelijking van het voorstel waar het gaat om de verhouding tot andere wetgeving zoals de Wet politiegegevens. Daarnaast zijn vragen gesteld die ook door andere consultatiepartijen, zoals onder meer de NOvA, zijn ingebracht, die zien op onduidelijkheid over de reikwijdte van de taken, de daarmee gepaard gaande verwerking van persoonsgegevens en de doelstellingen die daarmee worden nagestreefd. Op deze algemene punten die in meerdere consultatiereacties, waaronder ook die van de AP, zal dan ook hierna worden ingegaan bij de bespreking van het advies van de AP.

Via internetconsultatie zijn in totaal 778 reacties ontvangen: 386 openbare reacties ontvangen en 392 niet openbare. Een zeer groot deel van deze reacties houdt verband met de oproep van Amnesty International, Bits of Freedom, Open State Foundation, Vrijdschrift en Waag om de consultatie opnieuw te doen en deze gedurende vier weken open te stellen. De meeste respondenten spreken hun ongenoegen uit over de duur van de consultatietermijn, in combinatie met de demissionaire status van het kabinet en het onderwerp van het voorstel. Verder blijkt ook

veel reacties van respondenten dat er onduidelijkheid bestaat over de omvang van de bevoegdheden die het voorstel met zich mee zou brengen. Aan de oproep voor verlenging van de consultatietermijn is geen gehoor gegeven. De reden is dat enerzijds het van belang is het wetgevingsproces zo zorgvuldig mogelijk te doorlopen, waaronder de publicatie van het voorstel op internetconsultatie en het toezending aan organisaties, maar anderzijds het voorstel spoed heeft mede gelet op de oproep aan het kabinet om met spoed met een bijzondere wettelijke grondslag te komen voor de NCTV om persoonsgegevens te verwerken voor de uitvoering van zijn bestaande analyse- en coördinatietaken.¹⁵ Plaatsing op internetconsultatie met daarbij een consultatietermijn van vier weken is de hoofdregel, maar daarvan kan in bepaalde gevallen worden afgeweken, bijvoorbeeld indien er sprake is van spoed zoals bij onderhavig voorstel. Er is dan ook voor gekozen het voorstel wel te plaatsen op internetconsultatie, maar daarbij een kortere termijn aan te houden. De reacties die inhoudelijk van aard zijn geven met name aan dat de toelichting op het voorstel beperkt is, waardoor er veel onduidelijkheden ontstaan over bijvoorbeeld de reikwijdte van de gegevensverwerking en de taken waarvoor deze verwerking plaatsvindt. Naar aanleiding van deze reacties is de memorie van toelichting dan ook uitgebreid en zijn artikelen verduidelijkt.

Ten aanzien van de zorgen die door respondenten zijn geuit over de verwerking van persoonsgegevens, geldt dat deze hieronder gezamenlijk worden besproken met het advies van de AP.

De AP is van oordeel dat de noodzaak op belangrijke aspecten onvoldoende is onderbouwd en dat niet of onvoldoende is voorzien in waarborgen. Zij heeft op deze punten bezwaren tegen het concept en adviseert de procedure niet voort te zetten, tenzij deze zijn weggenomen.

De AP adviseert ten eerste in de memorie van toelichting zelf een onderbouwing van de noodzaak van het voorstel op te nemen en niet alleen te verwijzen naar een tweetal brieven aan de Kamer en een technische briefing die heeft plaatsgevonden. Ook andere consultatiepartijen wezen op de korte toelichting op de noodzaak van het voorstel en de onduidelijkheden die daarmee gepaard gaan. Naar aanleiding van dit punt is de memorie van toelichting in paragraaf 2.1 en de daarop volgende paragrafen aangevuld met de noodzaak voor het verrichten van de taken in dit voorstel door de NCTV namens de Minister van JenV.

Ten aanzien van de coördinatietaak geeft de AP aan dat de toelichting aannemelijk maakt dat de coördinatietaak nodig is en ook van groot belang voor de nationale veiligheid en de effectieve bestrijding van terrorisme. Ook onderschrijft de AP vanzelfsprekend de zwaarwegendheid van het algemene belang dat hiermee gediend wordt en dat in verband hiermee verwerkingen van persoonsgegevens – ook van bijzondere of strafrechtelijke aard – in veel gevallen onontkoombaar zijn staat voor de AP ook niet ter discussie. De AP wijst er echter op dat de toelichting weinig informatief is over de aard en de omvang van de verwerkingen die aan de orde zijn en dat wetgeving criteria hoort te bevatten die inzichtelijk maken welke gegevens verwerkt mogen worden. De AP acht het noodzakelijk de verwerkingen in het kader van de coördinatietaak te begrenzen, of, indien dat niet mogelijk is, te onderbouwen waarom dit niet kan. Naar aanleiding van dit onderdeel van het advies is in artikel 3, onderdeel a, van het voorstel de coördinatietaak nader omschreven. Voor wat betreft de verwerking van gegevens geldt dat deze nader is ingeperkt in artikel 4. Daarbij is de hoofdregel ingevoerd dat persoonsgegevens door de Minister van JenV gepseudonimiseerd worden verstrekt, tenzij dit gelet op het doel van de verstrekking niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat een overheidsorganisatie wordt geïnformeerd over een situatie ten aanzien van een persoon, waarbij die organisatie een taak of bevoegdheid heeft ten aanzien van een persoon.

Verder is in de memorie van toelichting meer aandacht besteed aan de gegevensstromen en meer specifiek het in de consultatieversie van het voorstel opgenomen artikel 5 onderdeel h, thans artikel 5, onderdeel f.

Tot slot merkt de AP op dat het voorstel ten aanzien van de coördinerende taak niet voorziet in voldoende waarborgen. De waarborgen die in de consultatieversie van het voorstel zijn opgenomen waren inderdaad alleen van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens uit publieke bronnen. De reikwijdte van de in het voorstel opgenomen waarborgen is dan ook

---

¹⁵ Motie van het lid Michon-Derkzen c.s.Kamerstukken II 2020/21, 30821, nr. 138

verbreed naar alle verwerkingen van persoonsgegevens op basis van dit voorstel, waarop hierna nog nader zal worden ingegaan.

Over de in onderhavig voorstel opgenomen analysetaken merkt de AP op dat uit de toelichting blijkt dat er meerdere soorten analyses bestaan. Daarbij geeft de AP aan dat het verschil tussen een algemene openbare duiding van het dreigingsniveau in heel Nederland en een specifieke en geheime analyse op verzoek van een bestuursorgaan met een concrete behoefte aan handelingsperspectief en duiding waarschijnlijk groot is. Zo is het eerste product te verwachten van een beleidsvormend bestuursorgaan, zoals de Minister, maar zou het tweede op het eerste gezicht beter passen bij een inlichtingendienst. De AP adviseert de noodzaak van verwerkingen per product toe te lichten en in het bijzonder de noodzaak van de niet openbare analyses te onderbouwen in het licht van de bestaande taken van de AIVD en de voorstel zo nodig aan te passen.

In reactie op dit punt moet worden benadrukt dat de NCTV namens de Minister geen onderzoek naar personen, maar kan wel uitingen van personen duiden in het licht van een fenomeen. Indien de vraag echter ziet op of die persoon een risico vormt voor de openbare orde, wordt verwezen naar de politie, of indien de vraag ziet op die persoon een risico of bedreiging vormt voor de nationale veiligheid, wordt verwezen naar de AIVD. De rol van de NCTV is hier beperkt tot het duiden van uitingen als passend binnen gesignaleerde fenomenen. Daarbij geldt dat als het verzoek op meerdere aspecten ziet, de NCTV dit verzoek coördineert en slechts een gedeelte voor eigen rekening neemt. De verstrekking van niet openbare analyses is dus beperkter dan de AP op het eerste gezicht wellicht heeft verondersteld. De bovengenoemde toelichting is dan ook aangevuld in de memorie van toelichting.

De AP maakte een aantal opmerkingen over de waarborgen in het voorstel en het gebruik van publieke bronnen. De AP onderschrijft de noodzaak van waarborgen, maar geeft aan dat deze waarborgen ernstig tekort schieten. Zo is de opgenomen normering in een protocol niet op het juiste niveau en niet hard genoeg. De voorbeelden die in de memorie van toelichting worden genoemd moeten dan ook verplichtend van karakter worden en op het juiste niveau geregeld. Aan dit punt is gevolg gegeven door in het voorstel vast te leggen dat bij amvb regels worden gesteld met betrekking tot te nemen technische, personele en organisatorische maatregelen. Daarbij is toegevoegd dat deze regels in ieder geval moeten zien op regels over functiescheiding, autorisatie voor het gebruik van bepaalde systemen, opslag en periodieke monitoring. Naar aanleiding van de opmerking over het ontbreken van een motivering over de duur van de bewaartermijn, zijn in de toelichting de redenen voor deze termijn opgenomen. Ten aanzien van de meer algemene opmerkingen van de AP over het raadplegen van publieke bronnen en de grens in het krijgen van een 'min of meer volledig beeld van de persoonlijke levenssfeer' van een persoon geldt dat in het voorstel wordt vastgehouden aan dit criterium nu dit aansluit bij de jurisprudentie op het terrein van stelselmatigheid. De AP geeft aan dat er criteria moeten zijn waaraan door de NCTV zelf, maar ook door betrokkenen, toezichthouders, rechters en dergelijke getoetst kan worden of een bepaalde verwerking rechtmatig was. Door aan te sluiten bij de jurisprudentie wordt hier juist aan voldaan. Voor wat betreft de in het voorstel opgenomen meldplicht door de NCTV aan de AP indien bij het raadplegen van publieke bronnen 'toch min of meer een volledig beeld is ontstaan van bepaalde aspecten van het persoonlijk leven van een persoon', merkt de AP op dat hier geen sprake is van een waarborg omdat de NCTV zelf bepaald of in een bepaald geval aan het criterium 'min of meer volledig beeld' is voldaan. Dat neemt echter niet weg dat door een dergelijke melding de AP wel degelijk beter in staat gesteld kan worden toezicht te houden op het gebruik van publieke bronnen door deze meldingen te combineren met toezichtbevoegdheden. Daarnaast kan een beeld worden verkregen van de mate waarin een min of meer volledig beeld worden verkregen van personen. De memorie van toelichting is op dit onderdeel aangevuld waarbij verduidelijkt wordt wat de achtergrond is van het gebruik van dit criterium. Daarbij is naar aanleiding van de opmerking van de AP over artikel 8 van het Handvest van de Grondrechten van de EU inzake de bescherming van persoonsgegevens, naast het oudere artikel 7 van het Handvest over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de paragraaf verhouding tot hoger recht aangevuld.

De AP wijst in haar advies op het feit dat de AVG nadrukkelijk beoogt allerlei rechten van betrokkenen te versterken zoals het recht op informatie, inzage, rectificatie, vergetelheid enz, maar dat de verordeningwetgever echter ook oog heeft gehad voor het feit dat bepaalde

belangen in de weg kunnen staan aan het (meteen) kunnen uitoefenen van een recht. De nationale wetgever kan daarom in aanvulling op beperkingen uit de AVG zelf de reikwijdte van de verplichtingen en rechten door middel van nationale voorschriften op maat snijden. De AP acht het verder aannemelijk dat zich in de praktijk bij de NCTV behoefte aan dergelijke maatvoering voordoet bij verwerkingen in het kader van de coördinatietaak en de analysetaak. Naar aanleiding hiervan is in het wetsvoorstel een artikel toegevoegd dat deze mogelijkheid tot beperking expliciet regelt. De memorie van toelichting is op dit punt aangevuld.

I. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel bevat de benodigde definities van het voorstel.

Artikel 2 en 3

Artikel 2 regelt de reikwijdte en doelstellingen van de wet. Artikel 3 bevat een twee taken waar die de verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengen. Deze artikelen zijn in paragraaf 2 van deze toelichting aan bod gekomen.

Artikel 4 en 5

Artikel 4 van onderhavig voorstel regelt welke gegevens, waaronder persoonsgegevens, voor welke taak verwerkt kunnen worden. Dit is paragraaf 2.3 en 2.4 aan bod gekomen.

In artikel 5 is vervolgens een grondslag opgenomen op basis waarvan overheidsorganisaties (persoons)gegevens kunnen verstrekken voor de coördinerende taken opgenomen in artikel 3, onderdeel a.

Het betreft onder meer taken op het terrein van bewaken en beveiligen, de beveiliging van de burgerluchtvaart, het ontnemen van het Nederlanderschap bij onherroepelijke veroordelingen en het ongewenst verklaren van vreemdelingen op grond van de Vreemdelingenwet 2000. In voorkomend geval kunnen dit ook gegevens vanuit de reclassering of de Raad voor de Kinderbescherming betreffen, zoals in het paragraaf 2 geschetste voorbeeld waar er sprake is van een terugkerende uitreiziger met kinderen.

In artikel 5, onderdeel f, is daarnaast opgenomen dat gegevens waaronder persoonsgegevens van andere overheidsorganisaties verwerkt kunnen worden indien de betreffende wet- en regelgeving in de verstrekking voorziet. Zo geldt dat de diensten op van artikel 62 van de Wiv 2017 gegevens kunnen verstrekken onder de aldaar opgenomen voorwaarden. Indien aan de aldaar genoemde voorwaarden wordt voldaan kan artikel 39^e, eerste lid, onderdeel b van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) de grondslag zijn voor de verstrekking van strafvorderlijke gegevens, artikel 51c, tweede lid, onderdeel d, van de Wjsg voor verstrekking van tenuitvoerleggingsgegevens en artikel 8, derde lid, van de Wjsg voor justitiële gegevens. Artikel 107, vierde lid, van de Vreemdelingenwet 2000, kan een grondslag bieden voor het verstrekken van gegevens uit de vreemdelingenadministratie aan bestuursorganen die zij behoeven voor de uitvoering van hun taak. Ten aanzien van de verstrekking van politiegegevens geldt dat artikel 18 en 19 van de Wet politiegegevens het kader vormt voor de verstrekking van politiegegevens.

Artikel 6

Artikel 6 bevat de grondslag voor het verstrekken van analyses door de Minister van JenV aan een besloten groep ontvangers. Dit is in paragraaf 2.2. toegelicht.

Artikel 7

Artikel 7 bevat een grondslag voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard. Dit is in paragraaf 2.4 toegelicht.

Artikel 8

Artikel 8 voorziet in de mogelijkheid om in concrete gevallen conform de voorwaarden die de AVG daaraan stelt de rechten van betrokkene te beperken. Hier is in paragraaf 2.4 nader ingegaan.

Artikel 9

Artikel 9 bevat een samenloopbepaling met de Wet van 24 april 2019 tot wijziging van de Luchtvaartwet en de Luchtvaartwet BES in verband met de uitvoering van Verordening (EG) nr. 300/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008 inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van de beveiliging van de burgerluchtvaart en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2320/2002 (Pb EU 2008, L 97/72) en enkele andere verordeningen op het gebied van de beveiliging van de burgerluchtvaart (Uitvoeringswet EG-verordening 300/2008) (Stb. 2019, nr. 179). Indien artikel II van die wet inwerking treedt wijzigt Luchtvaartwet BES waarmee een artikel 22c in die wet wordt ingevoerd, waarmee de Minister van Justitie en Veiligheid wordt belast met de beveiliging van de burgerluchtvaart op de BES

Artikel 10 en 11

Deze artikelen bevatten de inwerkingtreding en citeertitel.

De Minister van Justitie en Veiligheid,